

Kansalliskirjaston johtokunnan kokous

Aika	Perjantai 30.10.2020 klo 11.30–14.00.
Paikka	Zoom-etäkokous
Paikalla	Puheenjohtaja, vararehtori Hanna Snellman Sihteeri Anne-Mari Sund

Jäsenet:

opetusneuvos Juha Haataja
tieto- ja julkaisupalveluiden johtaja Hanna Lahtinen
kirjastopalvelujohtaja Jouni Pääkkölä
överbibliotekarie Pia Södergård
saavutettavuusasiantuntija Kirsi Yläne
dekaani Pia Letto-Vanamo (*paikalla klo 12.57 asti*)
professori Mikko Tolonen
tietojärjestelmäasiantuntija Jukka Kervinen
opiskelijat Lotta Pirhonen ja Eeva-Leena Kuusisto
kaupunginjohtaja Timo Halonen (*paikalla 13.30 asti*)
tutkija Samu Nyström
kehityspäällikkö Kimmo Koivunen

Esittelijät ja pysyvät asiantuntijat:

ylikirjastonhoitaja Cecilia af Forselles
apulaisjohtaja Liisa Savolainen
palvelujohtaja Kristiina Hormia-Poutanen
palvelujohtaja Johanna Lilja
controller Pirkko Keloharju
hallintopäällikkö Anne-Mari Sund

ASIALISTA

1 §

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 11.32.

2 §

Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Helsingin yliopiston johtosäännön 17 § mukaan hallintoelin on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä.

Päätös: Todettiin kokous päätösvaltaiseksi.

3 §

Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Helsingin yliopiston johtosäännön 16 § mukaan kokouksessa käsiteltävät asiat on mainittava kokouskutsussa. Hallintoelin voi läsnä olevien jäsenten yksimielisellä päätöksellä ottaa käsiteltäväksi kiireellisen asian, jota ei ole kokouskutsussa mainittu.

Esitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista.

4 §

Kokouksen pöytäkirjan tarkistaminen

Esitys: Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Lotta Pirhonen ja Samu Nyström.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

ILMOITUSASIAT

5 §

Ajankohtaisia asioita

(Cecilia af Forselles, LIITE 1)

- Kansalliskirjaston ja Helsingin yliopiston rehtorin väliset tavoiteneuvottelut 15.9.2020 (liite 1)
- Kirjaston palvelutoiminta Covid-19 –tilanteessa
- Kirjaston avoimet näyttelyt: <https://www.kansalliskirjasto.fi/fi/ajankohtaista/nayttelyt>
- [Varastokirjasto säilyy itsenäisenä virastona ja jää Kuopioon](#) (OKM:n tiedote 13.10.2020)
- Bompac-hanke
- Kirjaston varainhankinnasta ajankohtaista

Esitys: Merkitään tiedoksi ajankohtaiset asiat.

Päätös: Merkittiin tiedoksi ajankohtaiset asiat.

PÄÄTÖSASIAT

6 §

Opiskelijajäsenten osallistuminen johtokunnan kokouksiin

(Anne-Mari Sund)

Johtokunnan opiskelijajäseninä toimivat 1.4.2020 - 31.3.2022 Lotta Pirhonen (varsinainen jäsen) sekä Eeva-Leena Kuusisto (varajäsen). Opiskelijajäsenet esittävät, että he molemmat voisivat jatkossa osallistua johtokunnan kokouksiin.

Yliopiston esittely- ja kokousmenettelyohjeen mukaisesti (kohta 6.1) hallintoelin voi päättää varajäsenten läsnäolo-oikeudesta. Läsnä oleva varajäsen ei kuitenkaan voi osallistua päätöksentekoon varsinaisen jäsenen ollessa paikalla.

Esitys: Myönnetään opiskelijoiden varajäsenelle läsnäolo-oikeus johtokunnan kokouksiin.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

7 §

Kirjaston toiminta ja talous vuonna 2021 (kaudella 2021–2024)

(Cecilia af Forselles, Liisa Savolainen & Pirkko Keloharju, LIITTEET 2-4)

Kansalliskirjaston johtosäännön 3§ mukaisesti johtokunnan tehtävänä on **vahvistaa** Kansalliskirjaston toiminta- ja taloussuunnitelma.

Tulevalla nelivuotisella suunnittelukaudella 2021–2024 kirjaston toimintaa ohjaa johtokunnan hyväksymä Kansalliskirjastostrategia vuosille 2021–2030. Strategian toteutumisesta kirjasto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriöön, Helsingin yliopistolle sekä johtokunnan kautta yhteistyökumppaneilleen.

Osana Helsingin yliopiston toiminnanohjausta yksiköt valmistelevat vuosittain [yliopiston strategian 2021–2030 toimeenpanosuunnitelman](#) (liite 2). Kansalliskirjasto on koonnut toimeenpanosuunnitelmaan ne kehittämiskohteet ja toimenpiteet, joilla kirjasto tukee yliopiston strategian toteutumista. Toimeenpanosuunnitelmaan sisältyy henkilöstösuunnitelma, riskien hallinta sekä tilasuunnitelma. Liitteenä **kooste** toimeenpanosuunnitelmasta (liite 3). Toimeenpanosuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain osana yliopiston toiminnanohjausta.

Kirjaston vuoden 2021 **talousarvio sekä ennuste vuoteen 2024** (liite 4) käsittää niin perusrahoituksen kuin täydentävän rahoituksen.

Esitys: Käsitellään Kansalliskirjaston toimeenpanosuunnitelma vuosille 2021–2024 ja siihen sisältyvä talousarvio 2021. Vahvistetaan ne toimitettaviksi Helsingin yliopistolle.

Asian käsittely:

Henkilöstösuunnitelman osalta todettiin, että ennusteen mukaan kirjastossa eläköityy noin 40 henkilöä tulevan suunnittelukauden aikana. Tämän vuoksi tulee kiinnittää huomiota osaaamisen ja hiljaisen tiedon siirtoon erityisesti kokoelmatyön näkökulmasta. Todettiin, että osa vapautuvista vakansseista suunnataan uudelleen strategian painotusten mukaisesti. Samalla huolehditaan edelleen myös kirjaston kokoelma- ja asiakaspalvelun resursseista.

Päätös: Käsiteltiin Kansalliskirjaston toimeenpanosuunnitelma vuosille 2021–2024 ja siihen sisältyvä talousarvio 2021. Vahvistettiin ne toimitettaviksi Helsingin yliopistolle.

8 §

Kansalliskirjaston aineistopolitiikan ja digitointiohjelman hyväksyminen

(Johanna Lilja, LIITTEET 5-6)

Kansalliskirjaston aineistopolitiikan (liite 5) mukaisesti kansainvälisesti ainutlaatuiset julkaisu- ja arkistoaineistot muodostavat perustan monipuoliselle tutkimusinfrastruktuurille. Kansalliskirjasto tuottaa kaikille avoimia digitaalisia aineistoja ja avointa tutkimusdataa historiallisista kokoelmistaan sekä edistää sivistystä ja tieteen avoimuutta yhteistyössä tiedeyhteisön ja kansalaisyhteiskunnan kanssa.

Kansalliskirjastostrategiassa 2021–2030 kirjasto asettaa tavoitteekseen digitoida laajoja yhtenäisiä aineistokokonaisuuksia sekä tukea avointa tiedettä ja digitaalisten ihmistieteiden työmenetelmien ja työkalujen kehittämistä. Kansalliskirjaston digitointiohjelmassa 2021–2024 esitetään, mitä aineistoja kymmenvuotisen strategiakauden ensimmäisellä tuloskaudella halutaan digitoida (liitteet 6a ja 6b).

Esitys: Hyväksytään Kansalliskirjaston aineistopolitiikka ja digitointiohjelma.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

9 §

Kulttuuriperintörahaston hoitokunnan jäsenet 2021–2022 (2024)

(Liisa Savolainen, LIITE 7)

Kulttuuriperintörahaston sääntöjen mukaisesti yliopiston kvestori nimeää Kansalliskirjaston johtokunnan esityksestä rahaston hoitokuntaan 5-10 jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi. Hoitokunnan jäsenten toimikausi on neljä vuotta, kuitenkin niin, että kahden ensimmäisen toimintavuoden jälkeen tulee erovuoroon vähintään puolet jäsenistä. Esitys jäsenistä on liitteenä 7.

Esitys: Esitetään Kulttuuriperintörahaston hoitokunnan kokoonpano liitteen mukaisesti ja toimitetaan esitys hoitokunnan jäsenistä edelleen yliopiston kvestorille hyväksyttäväksi.
Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

10 §

Kansalliskirjaston neuvottelukuntien nimittäminen kaudelle 2021–2024

(Johanna Lilja, LIITE 8)

Kansalliskirjastolla on kolme neuvottelukuntaa: Humanistinen, Slaavilaisen kirjaston ja Digitaalisten ihmistieteiden neuvottelukunta. Näiden tarkoitus on tukea kirjastoa sen palvelujen suunnittelussa ja aineistonvalinnassa sekä vahvistaa kirjaston yhteistyötä tiedeyhteisön kanssa. Neuvottelukunnan jäseniksi kutsutaan kirjaston keskeisten alojen edustajia eri yliopistoista ja korkeakouluista, digitaalisten ihmistieteiden neuvottelukuntaan lisäksi edustajia datapalveluja tarjoavista ja avointa tiedettä tukevista laitoksista.

Neuvottelukuntien jäsen ehdotukset on koottu liitteeseen 8.

Esitys: Vahvistetaan Kansalliskirjaston neuvottelukunnat kaudelle 2021–2024.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KESKUSTELUASIAT

11 §

Kansalliskirjaston valtakunnallisten palvelujen ohjausjärjestelmän arviointi

(Kristiina Hormia-Poutanen, LIITE 9)

Valtakunnallisten palvelujen ohjausjärjestelmää arvioidaan säännöllisin välein. Edelliset arvioinnit ovat vuosilta 2010–2011 ja 2014–2015. Kesällä ja alkusyksystä 2020 tehtyä arviointia esitellään liitteessä 9.

Esitys: Käydään läpi arvioinnin tulokset ja suositukset sekä keskustellaan ohjausjärjestelmän arvioinnista.

Päätös: Merkittiin tiedoksi valtakunnallisten palvelujen ohjausjärjestelmän arvioinnin keskeiset tulokset.

12 §

Kansalliskirjaston mainetutkimus

(Liisa Savolainen, LIITE 10)

Kansalliskirjaston teetti kevään - syksyn 2020 aikana mainetutkimuksen sidosryhmiensä keskuudessa. Tarkoituksena on tutkia kirjaston mainetta, ja arvioida maineriskin todellisuutta sekä etsiä keinoja maineen parantamiseen ja toisaalta kirjaston vahvuuksien korostamiseen. Mainetutkimuksen toteutti viestintätoimisto Manifesto. Tutkimuksessa oli sekä lomakekysely että puolistrukturoitu haastatteluosuus. Lomakevastauksia saatiin 413 ja lisäksi haastateltiin 14 henkilöä. Kirjaston johto on tässä vaiheessa alustavasti tutustunut aineistoon. Perusteellisemmat analyysit ja johtopäätökset tehdään vuoden 2020 loppuun mennessä.

Esitys: Keskustellaan mainetutkimuksen yleisesittelystä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi kirjaston mainetutkimuksen yleisesittely.

MUUT ASIAT

13 §

Johtokunnan seuraava kokous

Johtokunnan seuraava kokous järjestetään keskiviikkona 10.3.2021 klo 13.00–16.00.

14 §

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.50.

Allekirjoitukset pöytäkirjan vakuudeksi (sähköinen allekirjoitus sihteerin ja puheenjohtajan toimesta):

Puheenjohtaja	Hanna Snellman
Pöytäkirjantarkastaja	Lotta Pirhonen
Pöytäkirjantarkastaja	Samu Nyström
Sihteeri	Anne-Mari Sund

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus